

Viața și opera academicianului Ioan Anton*

Acad. Dorel Banabic

Perioada de formare

Ioan Anton s-a născut în satul Vintere de lângă Beiuș din județul Bihor, la data de 18 iulie 1924. A urmat cursurile școlii primare din comuna natală, după care a continuat, în perioada 1935–1943, studiile la Liceul „Samuil Vulcan” din Beiuș. Între anii 1943 și 1948 a frecventat cursurile Facultății de Electrotehnică din cadrul Institutului Politehnic din Timișoara, pe care le-a absolvit ca șef de promoție, cu mențiunea *magna cum laude*.

Activitatea didactică

La 1 ianuarie 1949 a devenit asistent al profesorului Aurel Bărglăzan la Catedra de mașini hidraulice a Facultății de Mecanică din cadrul Institutului Politehnic Timișoara. A parcurs toate treptele din cariera didactică: șef de lucrări (aprilie 1949), conferențiar (1951), profesor (1962). În anul 1993 s-a pensionat și a devenit profesor consultant. În anul 1960 a susținut teza de doctorat la Institutul Politehnic din Timișoara – avându-l conducător de doctorat pe profesorul Aurel Bărglăzan – cu o teză intitulată *Curbe caracteristice de cavitație la pompele centrifuge cu turație specifică joasă*. În anul 1972 a obținut titlul de doctor docent în științe.

Activitatea tehnică

Profesorul Ioan Anton a realizat studiul, proiectarea și încercarea turbinelor axiale de pe Bistrița, Argeș și Olt. A coordonat proiectarea rotoarelor turbinelor de la Complexul hidroenergetic Porțile de Fier I. A fost vicepreședinte al Consiliului științific și al Comisiei de recepție a Complexului hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier I. A colaborat de-a lungul întregii sale cariere cu Uzina Constructoare de Mașini (UCM) din Reșița în domeniul turbinelor hidraulice.

Activitatea administrativă

Ioan Anton a fost prodecan al Facultății de Mecanică a Institutului Politehnic din Timișoara (1951–1953) și decan al Facultății de Mecanică (1961–1963). În perioadele 1962–1973, 1982–1990 a fost șef ul Catedrei de hidraulică. Prorector al Institutului Politehnic din Timișoara (1963–1966) și rector al aceluiași institut (1971–1981), Ioan Anton a fost și director al Centrului de Cercetări Tehnice, Fundamentale și Avansate al Filialei din Timișoara a Academiei Române (1970–2009). A fost membru în Comisia Superioară de Diplome a MEI (1969–1990), în Consiliul

*Prezentare susținută la sesiunea „Academician Ioan Anton, 100 de ani de la naștere” (18 iulie 2024, Aula Academiei Române)

Învățământului Superior (1968–1972), în Consiliul de conducere al MEI (1972–1976).

Activitatea în Academia Română

Ioan Anton a fost ales membru corespondent al Academiei Române în anul 1963, fiind propus de fostul său profesor, acad. Corneliu Mikloși, și susținut în secție de către acad. Ștefan Nădășan, iar apoi membru titular (1974). A îndeplinit funcția de vicepreședinte al Academiei Române (1974–1990), iar în perioada 1981–1984 a fost președinte *ad interim* al Academiei Române. A fost membru titular al Academiei Europene de Arte, Științe și Litere din anul 1995.

Titluri, premii și medalii

Activitatea academicianului Ioan Anton a fost recompensată cu numeroase premii și medalii: Premiul de Stat (1953), Premiul „Aurel Vlaicu” al Academiei Române (1961), Ordinul Național „Meritul Științific” cls. I (1970), Ordinul Național „Pentru Merit” în grad de Mare Ofițer (2000), Premiul „Opera Omnia” conferit de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (2009).

A fost numit *doctor honoris causa* al Universității Tehnice de Construcții din București (1998) și al Universității Politehnica din Timișoara (1999).

Opera – cărți fundamentale

